

TRUMPAS DEBATŲ VADOVAS

TURINYS

TRUMPAI APIE MUS.....	2
KODĖL VERTA MOKYTIS DEBATUOTI?.....	4
DEBATŲ VADOVAS.....	6
PASIRUOŠIMAS.....	6
PIRMOJI DALIS.....	6
ANTROJI DALIS.....	10
DEBATŲ EIGA.....	11
VERTINIMAS.....	17
DEBATŲ TEMŲ PAVYZDŽIAI.....	20

TRUMPAI APIE MUS

Asociacija „Jaunimo debatai“ yra ne pelno siekianti organizacija, siekianti ugdyti kritinį jaunų žmonių mąstymą Lietuvoje ir Europoje, kviečianti diskutuoti įvairiomis visuomeninėmis, kultūrinėmis ir politinėmis temomis. Mūsų veikla yra plati – organizuojame viešas diskusijas, dirbtuves, įvairaus tipo informacinius renginius, tačiau ypač didelę svarbą teikiame debatų veikloms. Pasitelkdami įvairius formatus, savo renginiuose diskutuoti kviečiame net keliomis – lietuvių, vokiečių ir anglų – kalbomis.

Veikianti jau daugiau nei šešerius metus, „Jaunimo debatų“ bendruomenė yra sparčiai auganti ir besikeičianti. Šiuo metu vienijame beveik 100 asociacijos narių, o mūsų kasmetiniai renginiai įtraukia šimtus jaunų žmonių iš Lietuvos bei įvairių Europos šalių. Viliamės, kad taip prisidedame prie mūsų asociacijos tikslo - debatuojančios Lietuvos kūrimo.

Esame įsitikinę, jog debatų pagalba jauni žmonės gali ne tik išmokti reikšti savo nuomonę raiškiau, bet ir apginti savo įsitikinimus, pasitelkdami įvairiapusiškesnius argumentus. Itin svarbiu laikome ir asmens gebėjimą išklaudyti kitokią poziciją – mat būtent išlaikant atvirą požiūrį įvairiais klausimais galima plėsti akiratį ir panaudoti debatavimo įgūdžius įvairiose gyvenimo situacijose.

KODĒL VERTA MOKYTIS DEBATUOTI?

Debatai – kritinio mąstymo impulsas

Gebėjimas aiškiai reikšti mintis, o argumentus pateikti struktūruotai, drąsa kalbėti įvairaus tipo auditorijoms, gabumas greitai įvertinti informaciją, įgūdis stebėti viešąją erdvę bei matyti joje skirtingų diskursų sintezę – tai universalūs įgūdžiai, kurie yra būtini asmens kritinio mąstymo vystymuisi. Vis dėlto, tam, kad šie gebėjimai taptų asmeniniais ir pasiekiamais tikslais, būtinas postūmis: toks, kuris pasyvią savišvietą, interesą ir stebėjimą paverstų į aktyvų norą šviesti, suvokti ir perduoti. Būtent debatai – veikla, skatinanti ne tik girdėti, bet ir išgirsti, ne tik sakyti, bet ir išsakyti – gali tapti tokiu impulsu. Tai užsiėmimas, nekeliantis nei amžiaus, nei išsilavinimo, nei oratorinių reikalavimų: taigi, yra universalus būdas skatinti asmenines saviieškos ir savišvietos patirtis.

Debatai – pasaulio pažinimo matas

Debatai – kaip dviejų žmonių pokalbis, racionalus ir argumentuotas ginčas, teisingo (arba teisingesnio) atsakymo paieška – viena seniausių asmeninės ir visuotinės saviugdos formų. Dar Antikoje kalbėjimo ir diskusijos menas, jo įvaldymas, buvo suvokiami kaip vieni pagrindinių visuomenės elito atstovų gyvenimo tikslų.. Lygiai taip pat ir Apšvietos epochoje, XVIII a. pabaigoje, filosofas ir istorikas Georgas Vilhelmas Frydrichas Hėgelis (vok. Georg Wilhelm Friedrich Hegel) gręžėsi į debatų meną kaip į pagrindinį pasaulio pažangos matą: kalbėdamas apie ginčą – tezę ir antitezę (argumentą ir kontrargumentą) – jis įvardijo priešingų debatų pusių sintezę kaip pagrindinį visuomenės vystymąsi skatinantį faktorių. Galiausiai, ypač dabar, gyvenant nuolatinės kaitos ir informacijos pertekliaus laikotarpyje, debatai gali tapti priemone, padedančia debatuojančiajam į pasaulį, visuomenės procesus žvelgti racionaliau ir nuosekliau.

Savarankiškumas

Debatai, nors ir reikalauja kelių žmonių kontakto, kelių pusių ginčo, vis dėlto yra itin individuali patirtis: ir besiruošdamas, ir dalyvaudamas, ir apsvarstydamas įvykusius debatus, asmuo, vis dėlto, veikia vienas. Prieš pradėdamas debatuoti konkrečia tema, svarbu skaityti, apmąstyti ir suformuluoti argumentus, jų pagrindimo galimybes, o taip pat – suvokti prieštaraujančiosios pusės poziciją. Debatuojant, tuo tarpu, būtinas kruopštumas ir susikaupimas, siekiant argumentus išdėstyti kuo tiksliau ir įtikinamiau. Galų gale, net ir įvykusių debatų refleksija vykdoma, asmeniui įvertinant asmenines pergalės ir nesėkmes, apsvarstant būdus ateityje pasirodyti dar sėkmingiau. Taigi, savarankiškumas – viena pagrindinių sąlygų, reikalingų kritiniam mąstymui – yra kone labiausiai su debatų prasmingumu susijusių įgūdžių, ugdomas kiekviename debatų proceso etape.

DEBATŲ VADOVAS

PASIRUOŠIMAS

- Pasiruošimui debatams iš viso skiriama 30 minučių.
- Šis etapas yra skirtas konkretizuoti debatų temai, suformuluoti pasiūlymą, susitarti dėl pasiūlyme minimų terminų apibrėžimo, paskirstyti debatų pozicijas ir pasiruošti argumentus.
- Pasiruošimo etapas yra sudarytas iš 2 dalių:
 - 1) pasiūlymo formulavimo (15 minučių)
 - 2) argumentų pasiruošimo (15 minučių)
- Už šio etapo vykdymą ir debatų dalyvių koordinavimą yra atsakingas debatų moderatorius.

PIRMOJI DALIS PASIŪLYMO FORMULAVIMAS

Pasiūlymas yra šio debatų formato pagrindas.

Debatų metu diskutuojama ne apie debatų klausimą bendrai, o būtent apie konkretų debatų pasiūlymą ir jo įgyvendinimą. Pasiūlymas yra struktūruotas vieno arba kelių sakinių atsakymas į debatų klausimą. Šiame atsakyme daugiausia dėmesio skiriama būtent tam tikro konkretaus pasiūlymo, kaip debatų klausime iškeltos problemos sprendimo būdo, pateikimui, pasiūlymo detalių išdėstymui bei naudojamų terminų apibrėžimui.

Pasiūlymas formuluojamas į debatų klausimą atsakant **teigiamai**. Pavyzdžiui, jeigu debatų klausimas yra: „Ar Lietuvoje turėtų būti įvestas visuotinis šaukimas į kariuomenę?“, pasiūlymas galėtų būti: „Lietuvos Respublikoje nuo 2024 metų sausio 1 d. LR Seimo priimtu įstatymu turėtų būti įvestas visuotinis šaukimas į kariuomenę.“

Formuluojant pasiūlymą turi būti atsakyta į patį debatų klausimą bei į šiuos papildomus klausimus:

 KAS? - atsakant į šį klausimą pasiūlyme turėtų būti aiškiai nurodoma, kas turėtų būti atsakingas už pasiūlymo įgyvendinimą, pavyzdžiui, konkrečios institucijos (Seimas, ministerija, savivaldybė, tarnyba ir t.t.), konkretūs asmenys arba pareigybės (ministeras, meras, tarnybos vadovas), kiti visuomenės atstovai arba privatūs subjektai (įmonės, NVO, asociacijos, partijos t.t.).

 KUR? - atsakant į šį klausimą turi būti nurodomos pasiūlymo įgyvendinimo geografinės ribos (pavyzdžiui: Europos Sąjunga, Lietuvos Respublika, Kupiškio savivaldybė).

 KADA? - atsakant į šį klausimą turi būti nurodomas pasiūlymo įgyvendinimo terminas (pavyzdžiui: pasiūlymo įgyvendinimo pradžios data „nuo 2022 metų sausio mėnesio 1 dienos“, užbaigimo data „projektas turi būti užbaigtas iki 2024 metų“ arba laikotarpis „pasiūlymas turi būti įgyvendinamas nuo 2022 metų iki 2024 metų“).

 KAIP? - atsakant į šį klausimą gali būti tikslinami kiti teikiamo pasiūlymo įgyvendinimo aspektai kaip dažnis, apimtis, mąstas, ribos arba kiti aspektai, aktualūs atsakant į debatų klausimą.

Už debatų pasiūlymo formulavimo eigą yra atsakingas moderatorius.

Moderatorius pakviečia 4 debatų dalyvius į atskirą patalpą, skirtą pasiruošti debatams. Moderatorius dalyviams perskaito debatų klausimą ir trumpai paaiškina, kas yra pasiūlymas bei kokie reikalavimai yra jam taikomi.

Debatų dalyviai kviečiami tartis ir teikti pasiūlymo variantus. **Pasiūlymo variantas gali būti teikiamas tik vieningai, t. y. su visų 4 debatų dalyvių pritarimu.**

Pasiūlyme **nėra** būtina atsakyti į visus papildomus klausimus, dalyviai patys pasirenka, ar konkretizuoti pasiūlymą ir į kuriuos papildomus klausimus atsakyti.

Moderatoriaus pareiga yra įsitikinti, kad:

- naujas pasiūlymas yra priimtinas kiekvienam iš 4 debatų dalyvių;
- naujas pasiūlymas atitinka aukščiau išvardintus turinio reikalavimus, t. y. pakankamai aiškiai atsako į debatų klausimą;
- naujas pasiūlymas iš esmės nenukrypsta nuo debatų temos.
- Jeigu naujas pasiūlymas šias sąlygas **atitinka**, pasiūlymas yra moderatoriaus **patvirtinamas** ir pasiūlymo formulavimo dalis yra užbaigiama.
- Jei naujas pasiūlymas **neatitinka** bent vienos iš šių sąlygų, moderatorius pasiūlymo **nepatvirtina**. Tokiu atveju dalyviai gali teikti naują pasiūlymo variantą.

Iš viso dalyvių diskusijoms ir naujo pasiūlymo formulavimui yra skiriama 15 minučių, laikas pradedamas matuoti moderatoriumi pristačius taisykles ir paskelbus šio etapo pradžią.

Jeigu per 15 minučių debatų dalyviai nespėja susitarti dėl reikalavimus atitinkančio pasiūlymo ir gauti moderatoriaus patvirtinimą, laikoma, kad dėl naujo pasiūlymo susitarta nebuvo.

Tokiu atveju patvirtinamas **iš anksto paruoštas numatytas debatų pasiūlymas**, moderatorius supažindina su šiuo pasiūlymu dalyvius.

ANTROJI DALIS

ARGUMENTŲ PASIRUOŠIMAS

Pasibaigus pirmajai pasiruošimo daliai moderatorius įsitikina, kad visi debatų dalyviai supranta, kokia pasiūlymo formulė yra patvirtinta, bei kad dalyviai turi pasiūlymą užsirašę arba galimybę su juo susipažinti.

Debatų dalyviai yra atsitiktiniu būdu priskiriami skirtingoms debatų pozicijoms.

Iš viso yra 4 pozicijos: **Už 1**, **Už 2**, **Prieš 1** bei **Prieš 2**.

Moderatorius dalyvius informuoja apie priskirtas pozicijas ir įsitikina, kad debatų dalyviai suprato, kokias pozicijas jie priskirti. Paskirsčius debatų pozicijas skiriama **15 minučių argumentams pasiruošti**.

Debatų dalyviai **gali** ruošdamiesi bendradarbiauti ir tartis.

Debatų dalyviai **gali** naudotis atsinešta atspausdinta medžiaga arba užrašais.

Pasiruošimo metu **draudžiama** naudotis elektroninėmis ryšio priemonėmis ir kita išorine pagalba.

Pasibaigus argumentų pasiruošimui skirtam laikui, moderatorius informuoja debatų dalyvius apie pasiruošimo etapo pabaigą ir palydi juos į debatų patalpą.

DEBATŲ EIGA

Įvadas

6 MINUTĖS
(1,5 MINUTĖS KIEKVIENAM)

Diskusija

20 MINUČIŲ
(5 MINUTĖS KIEKVIENAM)

Apibendrinimas

4 MINUTĖS
(1 MINUTĖ KIEKVIENAM)

Klausimai iš publikos

15 MINUČIŲ

1

Įvadas

6 MINUTĖS
(1,5 MINUTĖS KIEKVIENAM)

Aprašymas

Debatų pradžių skelbia moderatorius garsiai perskaitydamas debatų temos klausimą ir debatų dalyvių siūlymą. Debatų dalyviai konkrečia eilės tvarka pradeda įžangines kalbas: **Už 1**, **Prieš 1**, **Už 2** ir **Prieš 2**. Kiekvienam dalyviui skiriamos 1,5 minutės įžanginei kalbai:

- 1) **Už 1** pradeda debatus trumpai pristatydamas debatų temos problemą ir konkretų proponuojančiosios pusės pasiūlymą pagal tikslų su moderatoriumi sutartą formuluotę.
- 2) **Prieš 1** nagrinėja Už 1 pristatytą pasiūlymą bei pristato pagrindines pasiūlymo problemas neanalizuodamas detalių (kur?, kas? kaip?) ir eidamas prie pasiūlymo esmės
- 3) **Už 2** papildo ir esant poreikiui patikslina Už 1 pasiūlymą, išaiškina likusias ir neaiškias pasiūlymo detales bei sureaguoja į Prieš 1 komentarus. Taip pat pristato Už 1 nepaminėtus argumentus.
- 4) **Prieš 2** reaguoja į Už 1 bei Už 2 išdėstyto pasiūlymo visumą ir likusius argumentus.

Laiko matavimas:

- ⌚ Kiekvieno dalyvio laikas matuojamas moderatoriaus arba kito laiko matuojančio asmens.
- ⌚ Likus 15 sekundžių iki dalyvio laiko ribos (t.y. ties 1 minutės ir 15 sekundžių riba) kalbančiam dalyviui duodamas aiškus signalas dėl likusio laiko **du kartus beldžiant į stalą**.
- ⌚ Pasibaigus kalbėjimo laikui (t.y. ties 1 minutės ir 30 sekundžių riba) vėl beldžiama du kartus.
- ⌚ Dalyviui tęsiant kalbą po 2 signalų į stalą beldžiama daug kartų.
- ⌚ Dalyviui neišnaudojus arba viršijus skirtą laiką išmatuotas laikas pažymimas debatų vertinimo protokole ir be moderatoriaus įsikišimo pradeda kalbėti sekančis dalyvis pagal aukščiau minėtą eilės tvarką.

Diskusija

20 MINUČIŲ
(5 MINUTĖS KIEKVIENAM)

Aprašymas

Diskusijos metu debatų dalyviai **be konkrečios nustatytos tvarkos** mainosi argumentais, atstovauja ir aktyviai gina savo pusės poziciją, bando kitą pusę dalykiškai ir įtikinti savo pusės teiginių teisumu.

Kiekvienas dalyvis turi iš viso lygiai 5 minutes visiems savo pasisakymams diskusijų etape. Šio bendro laiko limito tikslas - kiekvienas dalyvis turi tiek pat laiko ir lygias galimybes išdėstyti savo mintis bei apginti savo atstovaujamą poziciją.

Laikas matuojamas specialiai sukurtoje ir internete prieinamoje laiko matavimo platformoje kiekvienam dalyviui priskiriant po laikmatį, matuojantį kalbėjimo metu sunaudotą laiką. Laiką matuojantis asmuo valdo laikmačius ir užtikrina visos diskusijos metu galiojančias sąlygas:

- prieš diskusijos etapo pradžią visi keturi laikmačiai nustatomi iš naujo ir paruošiami laiko matavimui;
- visi keturi laikmačiai i visos diskusijos metu turi būti matomi tiek kiekvienam dalyviui, tiek moderatoriui, tiek publikai;
- bet kuriam iš dalyvių pradėjus kalbėti, jo laikmatis paleidžiamas matuoti laiką dalyvio kalbos metu;
- dalyviui nustojus kalbėti, jo laikas nedelsiant sustabdomas (atskirų dalyvių laikas tarp pasisakymų visiems dalyviams tylint nematuojamas);

jei dalyvis pertraukiamas kito dalyvio, jo laikas stabdomas ir nedelsiant pradedamas matuoti pertraukiančiojo dalyvio laikas;

pasibaigus dalyvio laikui, jo diskusijoje sunaudotas laikas toliau matuojamas, laiką matuojantis asmuo nedelsiant, dalyviui dar kalbant, belsdamas primena apie jo laiko ribų peržengimą (*beldžiama įprastai - 2 kartus likus 15 sekundžių iki laiko pabaigos, 2 kartus pasibaigus laikui, daug kartų viršijus laiką*);

visos diskusijos metu vienu metu gali veikti tik vienas laikmatis, likę trys laikmačiai turi būti sustabdyti.

Diskusijos metu dalyviai turi galimybę užduoti klausimus vieni kitiems.

Norėdamas užduoti klausimą dalyvis turi pakelti tam skirtą specialią kortelę (nesant galimybei naudoti korteles, galima kelti rankas). Kortelę galima kelti bet kuriuo diskusijos metu. Dalyviui pakėlus kortelę tuo metu kalbantis dalyvis gali pasirinkti sustoti, išklausti klausimą ir į jį atsakyti arba kalbėti toliau ir atsakyti priimti klausimą.

Užduodant klausimą matuojamas klausimą užduodančio asmens kalbėjimo laikas.

Kiekviena dalyvių komanda (**Už** ir **Prieš**) turi teisę **2 kartus** diskusijų etape stabdyti kitos poros kalbantį asmenį ir pareikalauti atsakyti į klausimą. Stabdymas įvyksta, kada abu komandos nariai iškelia klausimo kortelę ir garsiai pasako „**STOP**“.

Tuo metu kalbėjęs asmuo privalo nedelsdamas sustoti ir pasirinkti vieną iš korteles laikančių komandos narių bei atsakyti į klausimą.

Kiekviena komanda turi teisę stabdyti tik 2 kartus. Panaudavus šiuos kartus, kalbantis asmuo, matydamas 2 klausimų korteles, gali pasirinkti nesustoti ir neatsakyti į klausimus.

Apibendrinimas

20 MINUČIŲ
(5 MINUTĖS KIEKVIENAM)

Aprašymas

Dalyviai turi po vieną minutę iš eilės pasakyti baigiamąsias kalbas. Kalbose **leidžiama minėti naujas detales**, orientuotas į ateitį. Kiekvienas dalyvis pristato ir apibendrina esminius jo pozicijos argumentus.

Klausimai iš publikos

20 MINUČIŲ
(5 MINUTĖS KIEKVIENAM)

Aprašymas

Pasibaigus debatams ir teisėjams išėjus į atskirą patalpą pasitarti, publika gali užduoti debatų dalyviams klausimus (atsakymai į publikos klausimus **neturi įtakos debatų vertinimui**).

VERTINIMAS

- Kiekvieno debatų dalyvio indėlis į debatus vertinamas komisijos atskirai pagal tam tikrus vertinimo kriterijus.
- Komisija turi teisę daugiau nei vienam dalyviui skirti vienodą skaičių taškų už vieną kriterijų esant vienodai stipriam pasirodymui.
- Vertinimo taškai skiriami laikantis objektyvumo ir teisingumo principų bei nenukrypstant nuo vertinimo kriterijų.
- Už tą patį vertinimo aspektą taškai gali būti skiriami tik vieną kartą ir tik prie vieno kriterijaus.

KRITERIJAI

- Kiekvieno kriterijaus ir dalyvio vertinimas komisijoje vykdomas individualiai.
- Teisėjams atskirai įvertinus kiekvieną kriterijų ir užpildžius tam skirtą lentelę automatiškai apskaičiuojamas dalyvio galutinis taškų kiekis.
- Automatiškai skaičiuojant galutinį taškų skaičių visų teisėjų skirti taškai yra sudedami, tuomet pagal kriterijus pritaikomi koeficientai:
 - dalykinės žinios - 1
 - išraiška - 0.8
 - logika ir argumentacija - 1.2
 - komunikacija - 1

- Galiosiausiai kiekvieno kriterijaus bendra taškų suma dalijama iš teisėjų skaičiaus. Dalyvio taškų kiekis negali peržengti 20 taškų bei negali būti mažesnis nei 4 taškai.
- Minimalus kiekvieno kriterijaus įvertinimas yra 1 taškas.

Dalykinės žinios (koeficientas - 1)

Vertinamas temos išmanymas bei faktinis dalyvio argumentacijos pamatas:

1 taškas	Labai silpnos ir klaidingos faktinės žinios, tema gvildinama tik paviršutiniškai.
2 taškai	Dalyko žinių trūksta, daug faktinių klaidų, neleidžiančių deramai argumentuoti.
3 taškai	Didžioja dalimi tikslūs, nors ir ne visada detalūs faktai.
4 taškai	Tematinės žinios išsamios, tikslios, daroma tik neesminių detalių klaidų, faktai tikslūs ir pagrindžiantys poziciją.
5 taškai	Preciziškai bei diferencijuotai pateikiamos labai išsamios dalyko žinios, neapsiribojančios vien debatu temos apimtimi, minimi aktualūs ir tikslūs faktai.

Išraiška (koeficientas - 0,8)

Vertinama įtaiga, kalbos įvaldymas bei sklandumas, išraiška bei pozicijos ir argumentacijos pristatymas:

1 taškas	Suprantama tik menka dalis kalbėjimo, pozicija palieka daug klausimų.
2 taškai	Nesklandumų lydimas, bet paprastai suprantamas kalbėjimas.
3 taškai	Dažniausiai aiškiai išsakyti teiginiai, pozicija suprantama.
4 taškai	Kalbama iliustratyviai, aiškiai bei įtikinamai.
5 taškai	Meistriškai įvaldyta, įtraukianti ir originali kalba, pozicija itin detali ir aiški.

Logika ir argumentacija (koeficientas - 1,2)

Vertinamas minčių nuoseklumas bei argumentacijos stiprumas:

1 taškas	Minčių vingiai iš esmės nesuvokiami, pozicija neapginama.
2 taškai	Teiginiai bei pozicija pagrindžiami tik silpnai ir dalinai.
3 taškai	Esama tiek stiprios, tiek silpnos argumentacijos bei neesminių logikos klaidų.
4 taškai	Logikos pamatas tiek apgina poziciją, tiek leidžia tikrinti oponentų teiginius.
5 taškai	Detaliai bei be logikos spragų pagrindžiamas kiekvienas pozicijos aspektas.

Komunikacija (koeficientas - 1)

Vertinamas dalyvių atidumas, įsiklausymas, gebėjimas produktyviai komunikuoti su likusiais debatų dalyviais, įsiklausyti bei reaguoti į atskirus pasisakymus:

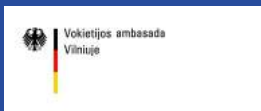
1 taškas	Klausomasi neatidžiai ir tik iš dalies, jei apskritai, neatsakoma į nė vieną oponentų klausimą, nesilaikoma kalbos laiko limitų.
2 taškai	Dažniausiai klausomasi, bet reaguojama vangiai, neatsakoma į nė vieną oponentų klausimą, nesilaikoma kalbos laiko limitų.
3 taškai	Paprastai atidžiai klausomasi, bet neužduodama daug klausimų, atsakoma į bent vieną oponentų klausimą, kelis kartus viršijamas laiko limitas.
4 taškai	Klausomasi įdėmiai, pasisakymais keičiamasi natūraliai ir draugiškai, atsakoma į kelis oponentų klausimus, laiko limitas viršijamas ne daugiau nei viena kartą.
5 taškai	Aktyviai klausomasi, užduodami tinkami klausimai, taktiškai bei nepriekaištingai reaguojama į kiekvieną pasisakymą, atsakoma į daugumą oponentų klausimų, nė karto neviršijamas laiko limitas.

DEBATŲ TEMŲ PAVYZDŽIAI

- 1 Ar Lietuvos mokyklose reikėtų uždrausti mokytis anglų kalbą kaip pirmą užsienio kalbą?
- 2 Ar Lietuvos universitetuose turėtų būti panaikintos nemokamos studijų vietos?
- 3 Ar turėtų būti leista Lietuvos rinkimuose balsuoti visiems piliečiams, vyresniems nei 16 metų?
- 4 Ar Lietuvos mokiniai turėtų gauti mėnesines išmokas už mokyklos lankymą?

- 5 Ar turėtų būti grąžinta Antikos istorija į brandos egzaminų programą?
- 6 Ar reikėtų įvesti lyčių kvotas privačių įmonių valdybos organuose?
- 7 Ar turėtų būti privalomas valstybinis informacinių technologijų brandos egzaminas?
- 8 Ar formalus ugdymas asmenims iki 18 metų Lietuvoje turėtų būti organizuojamas be egzaminų?
- 9 Ar tarpmiestinis transportas visiems LR piliečiams turėtų būti nemokamas?
- 10 Ar Lietuvoje turėtų būti įvesta visuotinė privaloma karo tarnyba?
- 11 Ar Lietuvai reikia atominių elektrinių gaminamos energijos?
- 12 Ar Lietuvos valstybinėse institucijose anglų kalba turėtų būti pripažinti kaip oficiali kalba?
- 13 Ar turėtų lankymasis visuose nacionaliniuose Lietuvos muziejuose LR piliečiams būti nemokamas?
- 14 Ar Europos Vadovų Taryboje turėtų būti panaikinta veto teisė užsienio politikos klausimais?
- 15 Ar turėtų darželių lankymas Lietuvoje būti privalomas?
- 16 Ar reikėtų perkelti valstybines institucijas iš Vilniaus į kitus miestus?
- 17 Ar ES turėtų suformuoti bendras ginkluotąsias pajėgas?
- 18 Ar Lietuvoje turėtų būti įvesti progresiniai mokesčiai?
- 19 Ar tėvai turėtų turėti prieigą prie vaikų socialinių tinklų paskyrų?
- 20 Ar mokiniai turėtų vertinti mokytojus?

Leidinio kūrimą rėmė Vokietijos Federacinės Respublikos ambasada Lietuvoje.

KONTAKTAI

Asociacija „Jaunimo debatai“
Gedimino pr. 5-2, 01103 Vilnius, Lietuva
info@jaunimodebatai.eu
www.jaunimodebatai.eu
www.facebook.com/jaunimodebatai

Griežtai draudžiama šį leidinį naudoti komerciniais tikslais arba platinti mūsų medžiagą kitose interneto svetainėse, žiniasklaidos priemonėse ar kitur kuriuo nors pavidalu be sutikimo, o jei sutikimas gautas, būtina nurodyti asociaciją „Jaunimo debatai“ kaip šaltinį.

